

ਕੰਮ ਕੀਤਾ (ਕਿਲਕੀਲਾ ਕੰਮ)
ਰਮ. ੧੧ ੧੯੯੯ / ੧੯. ੨੫੩੪
ਸੰਘ ਕਾਂਗਰਸ / ੧੯. ੨੫੩੪
ਸੰਘ ਕਾਂਗਰਸ

คดีทะเลสาบ: เรื่องว่าสังคมในเขตรวมแห่งหนึ่งในอดีตภาคไทย' ที่มูลนิธิศึกษา
 ก้อนที่ลือเลื่องว่า 'รัฐศึกษาผิดมีเอกภาพ' ก็คือว่าความผิดที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องผิดปกติก่อน
 11 ตุลาคม 2516 ก่อนที่ปฏิวัติสยาม 14 ตุลา 2516 และต่อมาความผิดที่เกิดขึ้น
 ในระหว่างปี 2516-2535 และ ~~11 ตุลาคม 2516~~ 6 ตุลา 2519 เป็นเรื่อง
 จัดเป็นกรณีความผิดที่ ~~เป็น~~ 11 ตุลาคม 2516 ความผิดที่เกิดขึ้นก่อนปี 14 ตุลา
 ความผิดที่เกิดขึ้น 11 ตุลา 2516

แต่อย่างไรก็ตามความผิดที่เกิดขึ้นในเอกภาพของสังคม เราขอขอมติในความเจริญ
 ก้อนนี้ที่อีกด้าน ในแง่ที่ ตุลาคม 2516 และ พฤษภาคม 2535 ซึ่งข้ออ้างที่
 รับของขอมติจากมูลนิธิว่า 'เป็นความผิดที่เกิดขึ้น' เพื่อความก้าวหน้าของประเทศไทย
 (ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความผิดที่เกิดขึ้น) 11 ตุลาคม 2519 จะผิดกันจาก
 อื่นในคดีบ้าง? หรือว่าในหลักความผิดที่เกิดขึ้นก่อนปี 14 ตุลา?

ถาม:

สังคมไทยต้องเห็นหลักแล้วที่จะรับหลักเพื่อเก็บรับบทเรียนเราตาม ~~11 ตุลา~~
 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น. มูลนิธิที่จะขอขอมติว่าสังคมไทยมีความผิดที่เกิดขึ้น 11 ตุลา
 11 ตุลา 2516 เพื่อหลักแล้วความผิด 11 ตุลา. สังคมไทยจะ
 ก็คือว่าความผิด 6 ตุลา 2519 เป็นเรื่องความผิดที่เกิดขึ้นก่อนปี 11 ตุลาคม 2516.
 จึงหวังข้อเท็จจริงในแง่ ~~11 ตุลา~~ 11 ตุลา 2516 แล้วจะพิจารณาสองข้อสรุปเพื่อสร้าง
 บรรลุวัตถุประสงค์ 11 ตุลา 2516 และ 11 ตุลา 2519 ในสังคมไทย ระหว่างการต่อสู้
 11 ตุลา 2516 แล้วสามารถมี ~~11 ตุลา~~ 11 ตุลา 2519 เพื่อรับหลักแล้ว.

นี่คือสิ่งที่มูลนิธิฯ ฝ่ายผู้ถูกร้องเห็นว่า พวกเราจะพิจารณาคดีที่เกิดขึ้น
 จากเหตุการณ์ 11 ตุลา 2516 แล้วจะพิจารณาคดีที่เกิดขึ้น 11 ตุลา 2519.

นี่คือข้อเท็จจริงจากปี 11 ตุลา 2516 ถึงสังคมไทยที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ 11 ตุลา 2516
 ขอพิจารณา.

เราเห็นว่ามูลนิธิฯ เกิดขึ้น หรือ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนให้รัฐศึกษามี
 มาบดบังข้อเท็จจริงว่า ทั้งเราเองและตำรวจไม่สนับสนุน จนวันวันนั้น
 พยายามผลักดันอีกด้านเมื่อ พฤษภาคม 35

ถ้าสังคมไทยให้รู้แล้วจะได้รับการยกย่องเป็นวันนั้น เราคิดว่าสังคมไทย
 ขอโทษที่สังคมไทยและประเทศอื่นที่เกี่ยวข้อง. ความผิดที่เกิดขึ้นในสังคมไทย:

จากไปอย่างนั้นมาเริ่ม อารมณ์หนักแน่นจะตัด. ในวันที่ 6 ตุลาคม ๒๕๑๙...
 จี๋บ่งฟังคนมีใจดีคนดีว่าผมทำบุญไว้ตั้งกองกรรมในสัปดาห์...
 คนที่ละจิตใจจะเป็นคนดีพระในใจรับหรือเปลวใจไม่พอจะมี...
 เก็บไว้ในกระเป๋าอีก 14 ตุลาคมทุกปี
 ของผมจุ่มพอกเทปไปต่อ...
 และ...
 และ...
 และ...

หลายวันมาแล้วผมคิดถึง...
 คิดถึงเรื่องราวใน
 วันนั้นมาขึ้น...
 ไม่มีใครยอมมาบอกผม...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...

คิดถึงใจๆ...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...

แต่ใจว่าความหมาย...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...

นี่คือ...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...

นี่คือ...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...

ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...
 ขอเพื่อผมว่าอย่าได้เสียใจผม...

หยุดดูคดีอาชญากรรมคดีฉ้อโกง (มธ.) อยู่ๆ เราจะถูกถามคดีฉ้อโกงทางอ้อม
ว่าอะไร ความรุนแรงของบทลงโทษคืออะไร และ ความทรงจำของคดีมาต่อขนาดไหนในคดีนี้ ใน
ประมาณเดือนกันยายน - ตุลาคม 2539

ในส่วนที่ฉันนึกถึงเพื่อนๆ ที่ทำคดีในเวลานี้ เป็นเรื่องยุ่งยากที่อาจต้องพบ
คนจิตใจงอต่อต่อหน้าคนนอกคนพอ แต่ต้องพบความพ้อขอใจของพวกเรานะ แต่
ละคน/คนมากกว่า เราโดนคนนอกคนหนึ่งต่อวันนี่แหละ ที่จริงนี่ 6 ตุลาคม
2539 (มันนี่) เราไปเจอคน ทำบุญร่วมกัน และร่วมรำลึกถึงชีวิตและพบ
เสียดสว: อนิรุทธสิ่ง สัจจมาในใจของเราจะจดจำสิ่งนี้ แต่เราไม่ลืมเพื่อนเรา
อย่างเด็ดขาด.

คนที่โดนคนสองคนทำ 1 ปีต่อมา ไม่เจอเพื่อนเก่าทุกคนเลย ทุกเรื่องที่เราเห็น
กว้างขวางที่สุด ไม่รู้ว่ามันทำอะไรอยู่ ณ จุดใดของประเทศไทยหรือของโลก มาทำบุญต่อ
กันที่วัดนิเวศธรรมสถาน 6 ตุลาคม 2539 ณ สถานที่ที่พวกเรามาฝากคนนอก
คนนอกคนนอกในสิ่งที่ฉันเชื่อว่าฉันได้มาร่วมทำบุญในวันนั้น.

ฉันได้คิดถึงแต่การทำบุญ ส่วนเรื่องอื่นๆ คงฝากไว้ในที่อื่นต่อเรื่องคนผิดทำ
คนละไม่ได้ผล: มีชื่อว่า: รำลึกถึงคนที่ให้กำลังใจ หรือจะทำอะไรอย่างอื่นอีกใน
11 เดือน คงมีคนเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา. แต่ไม่มีใครมาเรื่องเรื่องตลกหรือหัวเราะ และ
ไม่ใช่การมองเรื่องความดีแต่ได้ เป็นคนต่อสู้อย่างที่สังคมคิดกันทางอื่นนะ
บ้างว่า/ฝากบุญกรรมของพวกเรานี้เอง/เกิดใจต่ออะไร มันหนักแล้วอย่างนี้ มี
มือ/แต่/ของ/สิ่ง/เพราะ/ฉัน/หรือ/รัก/เขา/นัก/จน/อยู่/อย่าง/นี้ /เป็น/คน/ที่/ออก
. อดทนของสังคมในสิ่งที่ฉันคิดว่าหรืออาจถึงกับรู้ลึกว่า ~~ชีวิต~~ ชีวิตที่รุนแรงต่ออย่างนี้.

ฉันได้ประ สิ้นสุดเรื่องราวจากเรื่องราวหนึ่ง (อันที่จริงมันยาวมาก)
แล้วว่า ขอความกรุณาคนส่วนน้อยธรรมดาธรรมดาที่ปรารถนาดีกับเรา. อาจมี
คนที่ต่างเห็นด้วยด้วย. แต่ดูจากสิ่งที่พวกเรามาเป็นหรือเรื่องหรือเรื่องและ
เป็นหรือยังเดลิออนหรือยัง ที่จะต้องคิด/เรื่อง/คน/นอก/ต่าง/ๆ/มาก /เพราะ/เรา/เรา/กับ
คนส่วนน้อย คงต้องมีความระมัดระวัง แต่ก็มีเรื่องในใจอีกมากมาย. แล
เห็นอะไร /เพราะ/ว่า/เขา/เป็น/คน/ที่/พอ/เรา. /ฉัน/ก็/ต้อง/ว่า/คง/ต้อง/มี/คน/ต่อ/ต่อ
มี/เรา/คน/นอก/กับ/พวก/คน/ส่วน/น้อย/ต่อ/ไป/เป็น/เรื่อง/เป็น/เรา. /เวลา/นี้/เพื่อ/คน/ที่/ใน
11 เดือนหรือเรื่องและ: จงรักภักดีกับคน ปรารถนาดีต่อสังคมหรือกับพรรคพวกหรือ
6 ตุลาคมเป็นผลสำเร็จ

๕

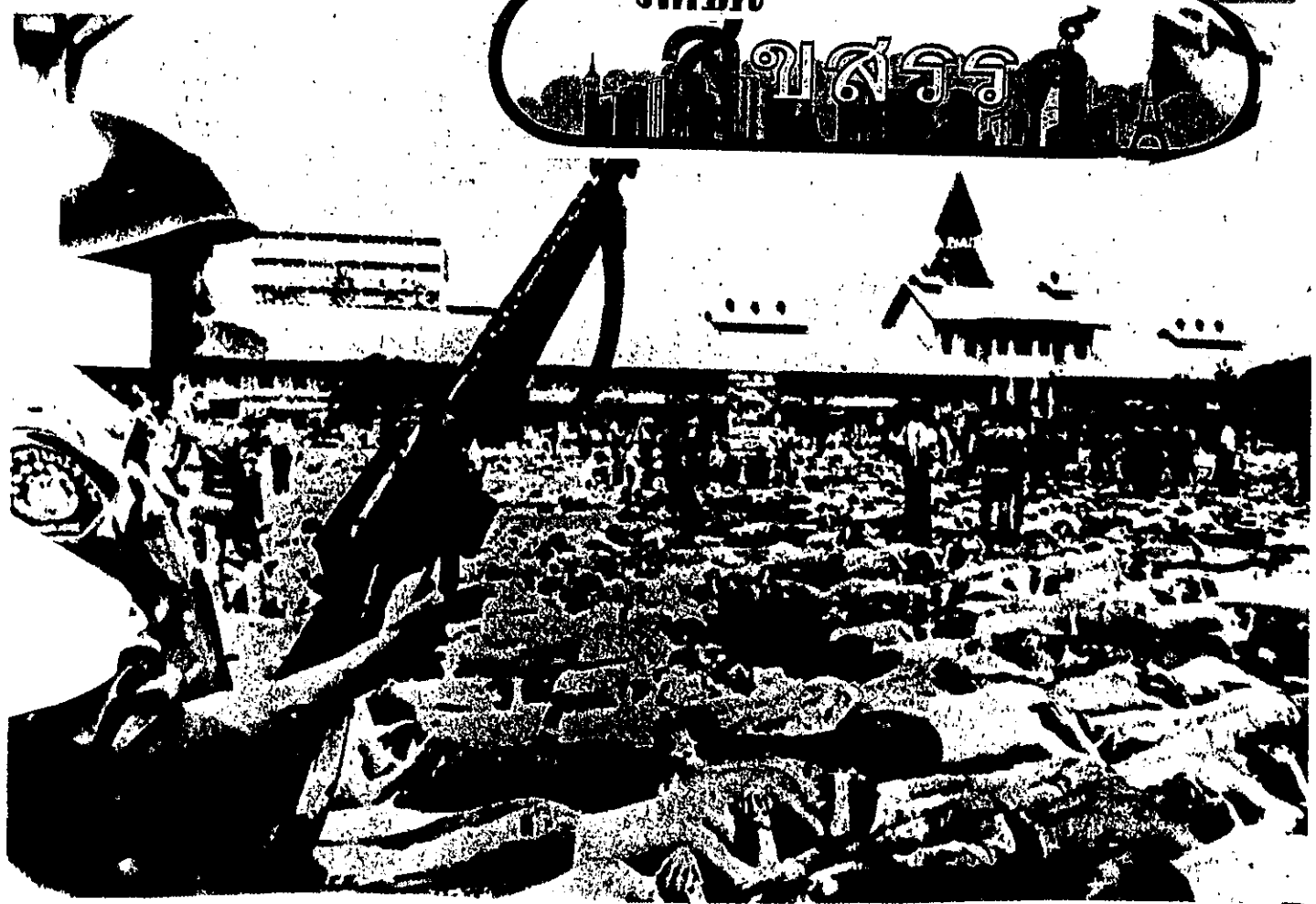
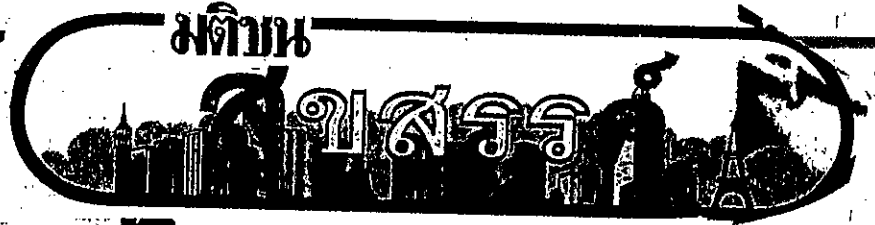
รอดปลอดภัยเพียงที่เดียวมา ๑๐๐ ปี รวมมาของพ่อของแม่ได้ ๑๐๐. เรือที่
เพื่อมาดงหัวใจ และสิ่งรอดแล้วรอดมาเพื่อเริ่มต้นมาที่นั่นมา
มาเพื่อเจอหน้ากันนี่.

หนึ่งเวลาที่เราเจอกันได้เวลาหนึ่ง ๑๐๐

รักและคิดถึงทุกๆคน

รัก ๑๐๐ ปี

จดหมาย จากเพื่อนถึงเพื่อน ก่อนถึง 2 ทศวรรษ 6 ตุลาคม 19

หมายเหตุมติชน

ธงชัย วินิจจะกุล เป็นอดีตรองนายกองค์การนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ฝ่ายกิจการภายใน ปี 2519

เป็นผู้นำนักศึกษาที่เข้าร่วมกับเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 และถูกจับกุมคุมขังพร้อมกับอดีตผู้นำนักศึกษาคนอื่นๆ อีกรวม 18 คนภายหลังเหตุการณ์ดังกล่าว

ต่อมาได้รับการนิรโทษกรรม และกลับเข้าศึกษาต่อที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กระทั่งจบการศึกษา จากนั้นจึงเดินทางไปศึกษาปริญญาโท และปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย

ขณะที่ศึกษาระดับปริญญาเอกได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "SIAM MAPPED" ซึ่งต่อ

มาภายหลังมหาวิทยาลัยฮาวาย ได้จัดพิมพ์ออกจำหน่าย เลขาธิการเป็นอาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยวิสคอนซินแมดิสัน ประเทศสหรัฐอเมริกา

ในโอกาสวันครบรอบ 6 ตุลาคม 'ธงชัย วินิจจะกุล' ได้เขียนจดหมายถึงเพื่อนที่ผ่านเหตุการณ์ดังกล่าว ซึ่งนอกจากจะรำลึกถึงเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 แล้ว ยังเชิญชวนให้ ร่วมมือร่วมใจกันจัดงาน 2 ทศวรรษ 6 ตุลาคม 2519 ในปี 2539

เพื่อทบทวนบทเรียนเกี่ยวกับความรุนแรงทางการเมืองที่ไม่ควรเกิดขึ้นในสังคมไทยอีก

เขียนที่กรุงเทพฯ ระหว่างกลับมาเยี่ยมบ้าน

ถึงเพื่อน โคมรวมใจทุกคน และมีตราสายเก่าทั้งหลาย

ผมมีธุระเรื่องหนักๆ ขอรบกวนเวลาของเพื่อนๆ เรื่องหนึ่ง

ตุลาคมปีหน้า (2538) จะครบรอบ 20 ปี ของเหตุการณ์ที่พลิกผันชีวิตของพวกเรา เรานับพันนับหมื่นคน และอาจเป็นเหตุการณ์ที่มีผลกระทบโดยตรงโดยอ้อมต่อคนในสังคมไทยทั้งรุ่นอีกนับไม่ถ้วน

มีเหตุผลหลายอย่างทำให้เข้าใจได้ว่า การรำลึกถึง 6 ตุลาคม 2519 ทำได้ยากกว่า การต่อสู้เมื่อ 14 ตุลาคม 2516 หรือ พฤษภาคม 2535 เสียอีก

แต่ความยากนั้นเองทำให้คิดว่า การรำลึก 20 ปี 6 ตุลาคมยังเป็นสิ่งที่ต้องช่วยกันทำขึ้นใหม่เหมาะสม

คงได้ขียนกันบ่อยว่า คนไทยลืมนง่าย เมื่อพูดถึงโศกนาฏกรรมความเจ็บปวด ผมกลับคิดว่า ความพาลิโทษๆ ก็ไม่มีใครหรอกที่ลืมเหตุการณ์อย่าง 6 ตุลาฯ 2519 ไปได้

ทุกคนรู้อยู่แก่ใจว่าลืมไม่ลง แต่ความเจ็บปวดของสังคมแบบนั้นเป็นเรื่องที่จำยาก ก็นึกอยากจะจดจำว่าวันมีความหมายสำคัญในแบบไหนคือเราและต่อสังคม

ในขณะที่ลืมไม่ลง-สังคมก็ถดถอยจนไม่ได้ถนัดชัดเจน โศกนาฏกรรมทำให้ลืมไม่ได้ แต่สังคมกลับไม่กล้าจะเผชิญหน้ากับอดีตว่า โศกนาฏกรรมก็เหมือนบทเรียนความหมาย ตำแหน่งแห่งที่ สถานะอย่างไรในความจริงของชุมชน

สำหรับพวกเรา ความเจ็บปวดบวกกับความเข็ดแค้นเคยเป็นพลังทำให้ไม่กลัวยาก ไม่กลัวตายเพื่ออุดมคติบางอย่างแต่ต่อมา ความเจ็บปวดบวกกับการล่มสลายของอุดมคติกลับกลายเป็นความสิ้นหวังและเจ็บปวดยิ่งกว่าเก่า จนถึงวันนี้ แม้ว่าชีวิตจิตใจของเรามะมันคงหนักแน่น แต่หากย้อนคิดถึง 6 ตุลาคม 2519 ความเจ็บปวดคงกลับมาพร้อมกับความเสียใจ และคำถามมากมายในใจทั้งต่อตัวเราเอง ต่ออดีต และต่อสังคมไทย

คนไทย หลายคำถามอาจมีความสับสนเป็นคำตอบ

สำหรับฝ่ายปราบปรามคงเห็นแล้วว่า หลายปีมานี้ต่างปิดไฟพันตัวเป็นพัลวัน และหลีกเลี่ยงที่จะไม่พูดถึงอีก พวกเขาทงเห็นอยู่ว่าความกลัวชาติทำให้เห็นคนเป็นศัตรูและเห็นศัตรูไม่ใช่คน จึงกระทำพาดพิงตีความข่มขู่ปิดได้ ครั้นเมื่อสติกลับคืนในหลายปีต่อมา คงยากที่ทราบป็นั้นจะหลุดไปจากใจของพวกเขาได้

คนไทยมักจะเชื่อว่า สังคมไทยเสมือนหมู่บ้านในอดีตขนาดใหญ่ ที่ผู้คนรู้จักกันโดยอ้อมๆ รู้จักสามัคคีมีเอกภาพ ถือว่าความขัดแย้งเป็นเรื่องผิดปกติที่ไม่ดี แต่ยังมีเพื่อนบ้านที่เป็นพระคชยชาติปิดเป่าปัญหาต่างๆ ภายใต้อาณัติของเขื่อนและภายใต้ประวิติศาสตร์ที่เน้นแต่ความสามัคคีของชนในชาติ การถูกซื้อเมื่อ 14 ตุลาคม 2516 และพฤษภาคม 2535 และโศกนาฏกรรมเมื่อ 6 ตุลาคม 2519 เป็นเรื่องขัดแย้งกับธรรมชาติและประ

วัติศาสตร์ของคนไทยอย่างยิ่ง การจดจำรำลึกถึงกระทบความเชื่ออย่างรุนแรง

แต่ทว่า ภายใต้ความเชื่อในเอกภาพดังกล่าว เราซึ่งยอมรับในความเจริญก้าวหน้าอีกด้วย ในแง่ที่ตุลาคม 2516 และพฤษภาคม 2535 จึงยังอาจได้รับการยอมรับจากผู้อื่นว่าเป็นการต่อสู้ชัยชนะเพื่อความก้าวหน้าของระบอบประชาธิปไตย (ไม่ว่าจะเป็นจริงมากน้อยเพียงใดก็ตาม) แต่ในแง่ที่ 6 ตุลาฯ 2519 จะมีด้านบวกอะไรที่จดจำจ่าง มีอะไรให้รำลึกเฉลิมฉลองเพื่อคอกย้ำความเชื่อของคนไทย?

ไม่มี!

สังคมไทยช่วยกันหลีกเลี่ยงที่จะรำลึกเพื่อเก็บรักษาประเพณีราคาแพงจากเหตุการณ์ครุวานั้น ปฏิเสธที่จะยอมรับว่าสังคมไทยมีความแตกต่างขัดแย้ง และต้องรู้จักจัดการกับความขัดแย้งเพื่อหลีกเลี่ยงความรุนแรง

สังคมไทยกลับถือว่า ครอบงำ 6 ตุลาฯ 2519 เป็นเสมือนเรดน้ำแกลิลองบาแมลที่ไม่งั้นสเทท จึงหวังซื้อเวลาให้แผลแห่ง ตกสะเก็ด เสียงที่จะตรวจสอบสวนการต่อสู้เพื่อสร้างสรรคจริยธรรมและวิธีจัดการความขัดแย้งในสังคมไทย ระหว่างการรอให้แผลเก่าตกสะเก็ด-จึงสามารถมีแผลใหม่ๆ เกิดขึ้นได้เพราะไม่รู้จักจำ

นี่ยังไม่นับการตีแผ่ข้อมูลกันซึ่งๆ หน้า เพราะจะมีผลกระทบกันไปหมดจากบนจรดล่าง

นับร้อยชีวิตจากไปในวันนั้นโดยสังคมมิได้ให้คุณค่าใดๆ แก่การเสียสละของพวกเขา

ราวกับว่าวันนั้นไม่เคยเกิดขึ้น หรือมีคุณค่าเพียงสอนให้เรารู้จักลืม

บางครั้งเคยรู้สึกได้ว่า เพื่อนเราซึ่งตายโดยไม่หลับ ยังหวานเวียนเป็นพยานการฆ่ากัน

อีกครั้งเมื่อ พฤษภาคม 2535

ถ้าชัยชนะช่วยให้ผู้เสียสละได้รับการยกย่องเป็นวีรชน เราได้ส่งวิญญาณของเขาสู่สวรรค์ และประกาศเกียรติคุณของเขาได้ ความพ่ายแพ้ทำให้ผู้เสียสละจากไปอย่างเจ็บเขียบ อ่างว่างเหลือจะคิด

เข้าวันที่ 6 ตุลาคมของแทบทุกปีที่ผ่านมา จึงมีเพียงคนไม่กี่คนรู้ว่ามีกรทำบุญ

ได้ติดกิจกรรมนศึกษา มธ.นานปีเข้าแม้แต่คนที่จัดเจตเจตนิมนต์พระให้เรียบร้อยก็ยังไม่ค่อยจะมี ไม่มีหรือมลา คำประกาศเกียรติคุณใดๆ ในวันและสถานที่ที่พวกเขา

จากไป ยังดีที่การรำลึก 14 ตุลาคมทุกปีช่วยโอบอุ้มพวกเขาไปด้วยกันบ้างอย่างกระท่อนกระแท่นและเป็นครั้งคราว

หลายปีมาที่ผมกลับคิดถึงเพื่อนที่จากไปในวันนั้นมากขึ้น คิดถึงเรื่องราวในวันนั้นมากขึ้น คิดแล้วก็น้ำตาร่วงอยู่คนเดียวเงียบๆ บ่อยขึ้นแม้ว่าจะปานนี้ก็เถอะ ไม่มีใครตามมาหลอกหลอนผม แต่ชีวิตผมคงตายโดยไม่หลับเช่นกันหากวีรกรรมของเพื่อนเราไม่ได้รับการยอมรับอย่างสมเกียรติ

คิดยังไง ก็ไม่เห็นหัวแ้วว่า สังคมไทยจะยอมรับได้ง่ายๆ คงจะเกินกว่า 50 ปีอย่างนี้ ไม่ค่อยสงสัย เพราะ 6 ตุลาฯ 2519 เป็นบาดแผลที่ทุกฝ่ายไม่อยากจะรื้อฟื้นพูดถึงเท่าไรนัก

แต่ไม่ว่า ความหมายหรือผลกระทบของเหตุการณ์ดังกล่าวจะเป็นบวกลบต่อใครเพียงใดก็ตาม ไม่ว่าเราจะหวงหวงทบทวนว่าความคิดอุดมคติของพวกเขาในสมัยนั้นจะกลายเป็นอุดมคติอย่างไรเพียงใดก็ตาม กลับมีสิ่งหนึ่งที่คนรุ่นเราทั้งอดีตนักกิจกรรมนักกรทั้งหลาย และผู้คนมากมายในสังคมไทยน่าจะยอมรับร่วมกันได้

นั่นก็คือ เพื่อนเราผู้เสียสละในวันนั้นไม่ได้ไปตายตามหน้าที่ ไม่ได้ถูกบีบบังคับให้หรือรับกระสุน ไม่มีอาวุธลั่นจ้างให้เขาเป็นเหยื่อการฆาตกรรมผิดวิสัยมนุษย์ และไม่ใช่อุบัติเหตุ พวกเขาต่อสู้ด้วยอุดมคติและจากไปพร้อมอุดมคติ ความกล้าฝืนที่จะเห็นชีวิตของทุกคนเป็นสุขคือวิญญาณของเขา

พวกเขาได้มอบชีวิตครั้งเดียวให้แก่โลกและผู้อื่นมีชีวิตอยู่

ไม่ว่าใครจะคิดอย่างไรต่อการณ์เมืองวันนี้และวันนั้น ใครจะกล้าปฏิเสธว่า ชีวิตของเพื่อนผู้จากไปเมื่อ 6 ตุลาฯ 2519 นั้นยิ่งใหญ่ สะอาด และสูงส่ง

เรารำลึก 20 ปี 6 ตุลาฯ ด้วยกรายกข่องการเสียสละของเพื่อนเรา ให้สมกับคุณค่าที่เขาพึงได้รับดีไหม

ผมยังไม่ได้นึกถึงกิจกรรมทางการเมืองแบบใดเป็นพิเศษ คิดว่า มันคงเป็นเรื่องที่นักศึกษาปัจจุบันเขาคงอยากจะทำในขณะที่พวกเขาจะทำ ผมพูดคุยกับอาจารย์ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ (มธ.) อยู่ว่า เราจะพยายามจัดกิจกรรมทางวิชาการว่าด้วยความรุนแรงทางการเมืองและความทรงจำของสังคมต่อต้านเผด็จการในอดีต ในประมาณเดือนกันยายน-ตุลาคม 2539

แต่ส่วนที่ผมนึกถึงเพื่อนเก่าๆ เท่าที่คิดได้ในเวลานี้ เป็นเรื่องง่าย ๆ ที่อาจต้องการคนจัดแจงคิดค่อนัดหมายก็พอ แต่ต้องการความพร้อมใจของพวกเราแต่ละคนเองมากกว่า เรานัดหมายกันนับแคว้นนี้ดีไหมว่า เข้าวันที่ 6 ตุลาคม 2539 (ปีหน้า) เราไปเจอกัน ทำบุญร่วมกัน และร่วมรำลึกถึงชีวิตและการเสียสละอันสูงส่ง สังคมไทยไม่อยากจะจดจำก็ช่าง แต่เราไม่มีวันลืมเพื่อนเราอย่างเด็ดขาด

ฝากนัดหมายล่วงหน้า 1 ปีเต็มไปยังเพื่อนเก่าทุกสถาบันให้กว้างขวางที่สุด ไม่ว่านี่เขาจะอยู่ ณ มุมใดของประเทศหรือของโลกมาทำบุญด้วยกันเข้าวันอาทิตย์ที่ 6 ตุลาคม 2539 ณ สถานที่ที่พวกเขาจากไป ฝากนัดหมายกับคนอื่นอีกมากมายในเมืองไทยที่ผมเชื่อว่ายินดีมาร่วมทำบุญในวันนั้น

ผมคิดถึงแต่การทำบุญ ส่วนเรื่องอื่นๆ คงฝากไว้ให้เพื่อนช่วยกันคิดทำคนละไม้คนละมือว่าจะรำลึกอย่างไรให้สมเกียรติ หรือจะทำอะไรอย่างอื่นกันอีกไหม แน่แน่นอนผมเห็นว่าเป็นเรื่องการเมือง แต่ไม่ใช่การเมืองเรื่องการเมืองลึกลับ และไม่ใช่การเมืองเรื่องความเข็ดแค้น เป็นการต่อสู้ให้สังคมคิดเก็บบทเรียนเสียบ้างว่า โศกนาฏกรรมทางการเมืองเกิดได้อย่างไร มีทางหลีกเลี่ยงอย่างไร มิใช่มีวุ่นแค้นหลังเลียงพ่ายข้ามลุ่มหรือรักษาหน้ากันอยู่อย่างนี้ เป็นการแสดงออกอย่างสงบนสันติให้สังคมคิดหรืออาจถึงกับรู้จักว่า ชีวิตที่สูงส่งคืออย่างไร

ผมได้เปรยเรื่องนี้ด้วยวาจาจากอาจารย์ธนินดี (อธิการบดีธรรมศาสตร์) แล้วว่าขอความกรุณามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ประกาศตัวเป็นเจ้าภาพ อาจารย์ธนินดีตอบรับด้วยความยินดี แต่อาจารย์ขอให้พวกเราเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงและเป็นแรงขับเคลื่อนตัวจริงที่จะคิดกันจัดแจงนัดหมายต่างๆ นานา เพราะระบบราชการมหาวิทยาลัยคงอำนาจความสะดวกได้บ้าง แต่ก็มีเงื่อนไขข้อจำกัดอีกมากมาย ผมเห็นด้วยเพราะว่างานนี้เป็นของพวกเรา ฝากไว้ด้วยว่าคงต้องมีคนติดต่อประสานงานกับทางมหาวิทยาลัยคือต่อไปเป็นเรื่องเป็นราว เวลานี้เพื่อนฝูงเราในแวดวงการเมืองและธุรกิจมีมากมาย พวกเขาคงยินดีช่วยกันสร้างสรรคการรำลึก 20 ปี 6 ตุลาเป็นผลสำเร็จ

ขออภัยต่อเพื่อนๆ ที่ตัวเองไม่สามารถอยู่ช่วยงานได้ด้วยตัวเอง เชื่อว่าเพื่อนๆ คงเข้าใจ ผมจึงขอมีส่วนร่วมด้วยการเริ่มดำเนินการเตรียมการ โดยการเชิญจดหมายฉบับนี้

เหลือเวลาเตรียมงานอีกปีเดียวเท่านั้นเอง

รักและคิดถึงทุกๆ คน
ธงชัย วินิจจะกูล